

Написано от Христо Христов
Вторник, 21 Октомври 2014 12:25

Сайтът **desebg.com** публикува **част 4** от досието на зам.-ректора (до 2011 г.) на Техническия университет проф. **Никола Калоянов**.

Техническият университет в София е едно от висшите учебни заведения в страната, в което предстои да бъде избрано ново ръководство. В момента университетът е един от 4-те ВУЗ-а, които се ръководят от сътрудници на комунистическите тоталитарни служби.

В част 4 се разказва за отношението на Калоянов към промените след краха на комунистическата система през ноември 1989 г. и продължаващото му сътрудничество с военното разузнаване.

Проф. Никола Калоянов е привлечен за сътрудничество през 1974 г. Разузнавателното управление на Генералния щаб (РУ-ГЩ) на БНА и досието му разкрива някои от целите и методите на работа на военното разузнаване, чиято дейност е слабо изследвана.

*Сайтът **desebg.com** не публикува чувствителната лична информация от семеен и здравословен характер, каквато военното разузнаване по времето на комунизма е събирало за своите сътрудници, включително и за Никола Калоянов. До момента проф. Калоянов, който от 2011 г. е ръководител на катедра, не се е възползвал от дадената му от desebg.com възможност да изложи своята позиция.*

*В **част 1** от поредица е представен момента на проучването и привличането на Никола Калоянов за сътрудник на Разузнавателното управление на Генералния щаб на БНА.*

Написано от Христо Христов
Вторник, 21 Октомври 2014 12:25

В [част 2](#) е разказано за възобновяване на интереса към разузнавача „КАЛОЯН”, след като 7 години е „забравен” от военното разузнаване и събирането на наводки сред чуждестранните студенти.

В [част 3](#) се разкрива негова дейност по време на специализацията му във Великобритания през 1987-1988 г.

В годината на промените – 1989 г. Никола Калоянов получава научно звание – кандидат на техническите науки. Оперативните работници от РУ-ГЩ не се притесняват да го посещават в кабинета му във ВМЕИ „Ленин” през месец август, когато учебният процес не е започнал.

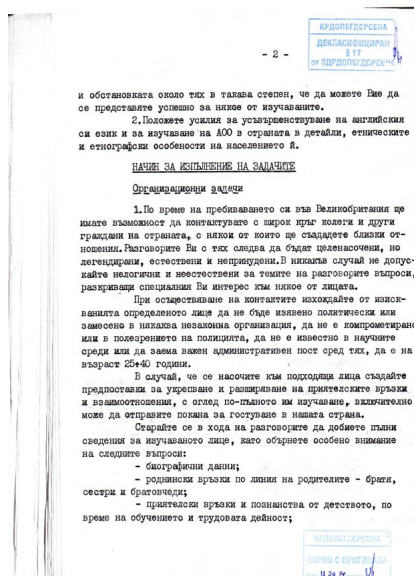
Несъгласен с политическата платформа на „неформалите”

За разузнавача „БОЯН” и военното разузнаване нито падането на Берлинската стена, нито 10 ноември 1989 г. в България за знак за края на една тоталитарна система. На 25 ноември 1989 г., седмица след първия свободен митинг в София Никола Калоянов се среща с водещия си офицер.

„Изтъкна [„БОЯН”] несъгласието си с политическата платформа на неформалните организации в страната, като подчерта, че той е член на БКП и не би желал да види отново подобни събития като в Полша, Унгария, отчасти ГДР. Но в интерес на истината е необходимо да се направим ревизия на някои вече утвърдени представи за демокрация”, е записал в доклада за срещата оперативния работник от РУ-ГЩ

„БОЯН” споделя още, че тези събития с нищо не променят отношението му към военното разузнаване и ще продължи да работи „всеотдайно” за изпълнение на поставените му задачи.

Написано от Христо Христов
Вторник, 21 Октомври 2014 12:25

Възложено му е да издири място за тайник. Освен това „БОЯН” докладва, че британецът, който му е гостувал през лятото и на когото е трябвало да преснимат документите, е показал изключителна предпазливост и внимание в случаите, когато е трябвало да оставя личните си документи. При регистрацията във хотелите във Варна, Златни пясъци и Созопол е настоявал да присъства лично. Това не е позволило на „БОЯН” да има свободен легендиран достъп до документите на чуждестранния си гост, за да ги вземе и предаде на военното разузнаване за преснимане.

Чужденецът не е проявил никакъв интерес към военните обекти в Созопол – пристанището и базата в Атия.

Легенда – биография на разузнавача „БОЯН”

След специализацията във Великобритания през 1987-1988 г. Никола Калоянов военното разузнаване решава, че има достатъчно събрана информация, за да доизгради легендата на своя разузнавач. Дори и след промените РУ-ГЩ не смята, че е настъпила някаква съществена промяна и не прави корекции в плановете си за „БОЯН”.

Според военното разузнаване той вече има следния профил:

Името му е Майкъл Джордж Грегъри, роден през 1953 г. във Великобритания. Живее в с. Ков, Шотландия. Асистент е в катедрата „Енерджи стъдийс юнит” в университет в Глазгоу. Баща му от Солун, но емигрира през 1938 г. в САЩ. После се премества в Канада и накрая се установява в Лондон. Приел е английско име. Майка му починала от туберкулоза, когато е бил малък.

Опасения от политическите действия на СДС

По безлюдните алеи на парка „Заимов” през февруари 1990 г. Никола Калоянов има поредна среща с оперативния си работник. Споделя му, че успешно е защитил пред ВАК дисертацията си, а заплатата му е повишена с 30 лв.

През април 18 април 1990 г. край Нови хан военното разузнаване извършва преподготовка на „БОЯН” като радист. С него е проведен разговор относно политическата обстановка в България. „Той изрази опасенията си от политическите действие на СДС и ги окачестви като неприемливи. Аргументира се с преведената на 17 този месец антисъветска демонстрация, организирана от студентските дружества пред посолството на СССР. В тази насока попита, ако СДС дойде на власт, дали това няма да се отрази на нашата работа”, е посочено в отчета за срещата.

РУ-ГЩ: БСП е силна партия и няма да позволи чистка на членовете си в специалните служби

През пролетта на 1990 г. Никола Калоянов счита, че „СДС ще постъпи, както постъпват новосформираните правителства и източноевропейските страни, стремейки се да прочистят държавните служби от присъствие на комунистите. В това число влизали и службите за сигурност”. Екипът от оперативни работници, които участват в преподготовката му, му обясняват, че военното разузнаване е „надпартийна и национална служба, гарантираща сигурността на страната”.

Написано от Христо Христов
Вторник, 21 Октомври 2014 12:25

- 3 -

ДЕКЛАСИФИЦИРАН
817
от ЗДРД/ОБД/СРС/СМ

- личен път и трудова дейност;
- други данни.

По тези въпроси добиете сведения и за сестрите, родителите, братята и сестрите на лицето. Стремете се да добивате такива сведения по тези въпроси, които да Ви дават възможност да се представяте в максимална степен, убедително за изучаваното лице, при всякакви условия. Изучавайте обстановката около него, средата, в която се движи, силните и слабите му страни, хоби и увлечения. Сведенията добивайте в лични разговори с лицата. По възможност посещавайте указанията от тях населени пунктове, учреждения, заведения и места, и ~~добивайте~~ ~~изучавайте~~ ~~сведенията~~ ~~на~~ ~~лицето~~ ~~и~~ ~~сестрите~~ ~~и~~ ~~братята~~ ~~и~~ ~~сестрите~~ ~~на~~ ~~лицето~~.

Добитите данни, имена, адреси и други отбелязвайте по подходящ начин, така че, при евентуална проверка да не възникнат съмнения относно истинското съдържание на водените от Вас разговори.

2. По време на специализацията си във Великобритания ще се контактувате с различни социални групи хора, ще живеете в съответствие с установените закони и норми в страната и неминуемото влияние в тази връзка, на което ще бъдете подложен от страна на политическите, административни, полицейски, граждански и др. органи. По този начин ще имате възможност да установявате английския си език и да спознаете подробно установения в страната административно-полицейски режим, нравите и обичайте, характерните особености на населението в национален и регионален мащаб, определени населени места с характерните им черти и др. Старайте се всичко станало Ви известно в това направление да запомните и отбелязвате при необходимост. Стремете се да се доближите в поведението си до това на местните жители.

ЖИВИЯ НА ПОВЕДЕНИЕ, КОНСПИРАЦИИ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Другарю "Боян",

Вие притежавате опит в конспиративната работа и Цензурният е уверен, че ще изпълните поставените задачи, като спаз-

ДЕКЛАСИФИЦИРАН
817
от ЗДРД/ОБД/СРС/СМ

„Що се касае до комунистите БСП е силна партия и няма да позволи да се постъпва така с нейните членове, както в другите страни”, е посочено в документа. По това време БКП вече е преименувана на БСП и прилъгва опозицията на Кръглата маса, а т. нар. специални служби, отговарящи на националната сигурност са съставени от правоверни на Партията кадри и нейни членове. Едва през късната есен на 1990 г. е приета деполитизацията в Министерството на отбраната, МВР и разузнавателните служби, когато кадровите служители са задължени да подпишат декларация, че не са обвързани политически. От досието на Никола Калоянов става ясно, че идеологическата привързаност към комунизма в голяма част от кадрите в специалните служби, включително и във военното разузнаване, на практика си е останали след 10 ноември 1989 г.

На срещата „БОЯН” споделя, че „варва безрезервно на сигурността, която му осигурява Центърът. Гаранция за това счита дългогодишната съвместна работа. Подчерта, че ще

Написано от Христо Христов
Вторник, 21 Октомври 2014 12:25

изпълнява винаги поетия ангажимент за работа с военното разузнаване”.

Ето какъв „надпартиен” извод е направил оперативния му работник от РУ-ГЩ: „Считам че разузнавачът [„БОЯН”] оценява правилно обстановката в България и безпокойството му е продиктувано от политическите действия на опозицията у нас, които според него са неприемливи”.

През юни 1990 г. в ресторант „Тополите” в с. Лозен край София на отделна маса в отсъствието на странични лица е проведена поредна среща с „БОЯН”. Извършена му е преподготовка. Той споделя пред оперативния си работник предложението на „Стратклайд Юнивърсити” в Шотландия да го вземат на работа за срок от 2 години.

Следващата среща е през октомври 1990 г. На нея оперативният работник го насочва към частна езикова фирма, в която да се запише за подобряване на гръцкия си език.

Правилна оценка за развитието и обстановката в страната

РУ-ГЩ поставя следната оценка на „БОЯН” за 1990 г.:

„Разузнавачът оценява правилно развитието на обстановката в страната. Независимо от промените той осъзнава необходимостта от воденето на разузнавателна дейност в името на националната сигурност.”

